

Viktmärkning av gods och paket

Det här är TYA

TYA står för Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd och är ett samarbetsorgan mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer i transportsektorn. Cirka 17 000 företag, med ungefär 100 000 anställda, är anslutna till TYA. Vår affärsidé är att aktivt bidra till ökad produktivitet och lönsamhet i TYA-anslutna företag. Verksamheten bedrivs genom kurser och projekt med sikte på yrkeskunskap och arbetsmiljö. Vi samarbetar med skolor och myndigheter samt utarbetar informationsmaterial och läromedel. Läs mer på tya.se.

VARFÖR VIKTMÄRKNING?

Vid manuell hantering av gods måste du anpassa både arbetsteknik och kraftinsats till bördans vikt för att minimera riskerna för belastningsskador. Risken för felaktigt utförda lyft med belastningsskador som följd ökar om du hanterar gods med okänd vikt. En tydlig viktmarkning är därför av stor betydelse, inte minst på arbetsplatser där gods med mycket varierande vikt hanteras.

Gemensamma branschregler för viktmarkning finns sedan 2001. Reglerna togs fram av TYA i samarbete med flera berörda företag och organisationer. Vid viktmarkning används följande symboler.

Symbol 1

0–15 kg

Arbetskadeförskjutning: Liten

Att tänka på: Risk vid dålig arbetsställning

Symbol 2

15–25 kg

Arbetskadeförskjutning: Kan leda till skada

Att tänka på: Ha tillgång till hjälpmedel

Symbol 3

Över 25 kg

Arbetskadeförskjutning: Ej lämpligt att lyfta

Att tänka på: Kräver hjälpmedel

BRANSCHÖVERENSKOMMELSE

Transportbranschens parter har kommit överens om att alla paket ska viktmarkas. Paket som inte är märkta ska hanteras som tunga paket. Det är viktigt att viktmarkningen utförs så tidigt som möjligt i leveranskedjan, d.v.s. normalt sett av avsändaren.

HUR MÄRKS PAKETEN?

Enligt standarden för transportetiketter som fastställts av Sveriges Transportindustriförbund ska viktsymbolen placeras i högra delen av transportinstruktionsblocket eller i frånblockets högra del. Viktsymbolen ska minst vara 20 x 20 mm. För tydlighetens skull bör dock symbolen, om möjligt, vara större. Om vikten inte anges på annan plats ska den skrivas in under symbolen. Om en separat etikett med viktsymbol används eller om symbolen trycks direkt på paketet ska den placeras på samma sida av paketet som transportetiketten. Märkning på ytterligare sidor underlättar hanteringen.

Om viktmarkningen ska fylla sin funktion måste varje enskilt paket som hanteras märkas med viktsymbol.

Du kan ladda ner viktsymbolerna från Sveriges Transportindustriförbunds eller TYAs hemsida (www.swedfreight.se, www.tya.se). Symbolerna är anpassade för att lätt kunna användas i transportetikettsystemet. Etiketter med viktsymboler kan också beställas från TYAs hemsida.

ANDRA FAKTORER

Det är inte bara vikten som bestämmer hur du bör handskas med ett paket. Volymen är också en viktig faktor som bl.a. påverkar greppmöjligheten och hur långt från din kropp tyngdpunkten hamnar. Frekvensen, d.v.s. hur ofta lyften utförs, är ytterligare en faktor som du måste ta hänsyn till. Mer information om hur lyft ska bedömas med hänsyn till vikt, tyngdpunksavstånd, frekvens och arbetsställning hittar du i Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 1998:1 – Belastningsergonomi och AFS 2000:1 – Manuell hantering samt i EU:s direktiv 90/269/EEG.

PROJEKTDELTAGARE

Branschstandarder arbetades, efter samråd med Arbetsmiljöverket, fram av representanter från bl.a. Chalmers, Danzas ASG, DHL, Ergonomiinstitutet, Posten Sverige AB, Schenker, SEKO, Svenska Transportarbetarförbundet, TNT, Transportgruppen och TYA.

FÖR MER INFORMATION

Kontakta TYA, tfn 08-734 52 00 eller e-post info@tya.se.